

به نام خداوند مهربان

جزوه معارف نهم درس ۱ تا ۱۲

پدید آورندگان: امیر عرشیا اسماعیلی، محمد حسین فتاحی

فهرست:

<u>درس اول</u>	<u>درس پنجم</u>	<u>درس دهم</u>
<u>نکات درس اول</u>	<u>درس ششم</u>	<u>نکات درس دهم</u>
<u>درس دوم</u>	<u>درس هفتم</u>	<u>درس یازدهم</u>
<u>نکات درس دوم</u>	<u>نکات درس هفتم</u>	<u>نکات درس یازدهم</u>
<u>درس سوم</u>	<u>درس هشتم</u>	<u>درس دوازدهم</u>
<u>نکات درس سوم</u>	<u>نکات درس هشتم</u>	<u>نکات درس دوازدهم</u>
<u>درس چهارم</u>	<u>درس نهم</u>	
<u>نکات درس چهارم</u>	<u>نکات درس نهم</u>	

درس اول

۱- کدامیک از مصرع های زیر صفات مخلوق، که خداوند از ان مبری است را بنویسید.

پاسخ :

بری از رنج و گدازی، بری از درد و نیازی بری از بیم و امیدی، بری از عیب و خطایی

۲- سخن پیامبر در خصوص توانایی محدود انسان در شناخت خداوند را بنویسید.

پاسخ:

ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ

آن چنان که شایسته معرفت توست، تو را نشناختیم.

۳- راه های شناخت صفات خداوند را نام ببرید و هر کدام را توضیح دهید.

پاسخ:

۱. تفکر در کتاب اسمانی = قرآن

بهترین راه مراجعه به سخن خود اوست توصیفی از خود به صورت بی نقص

۲. تفکر در کتاب خلقت = مخلوقات

آثار و نشانه هایی که با آنها به ویژگی های او پی می بریم برای مثال با دیدن ساختمانی
از وجود سازنده او پی می بریم

۴- آیات زیر را ترجمه و پیام هر کدام را بنویسید

پاسخ:

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى
او هر آشکار و نهانی را می داند.

پیام: آگاهی

وَ هُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ
او بسیار آمرزنده و دوستدار بندگان است.

پیام: آمرزندگی و مهر افروزی

وَ مَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
و هر که با خدا دشمنی کند بداند که خداوند به سختی عقوبت می کند.

پیام: عذاب کردن خداوند

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَ لَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
خداوند به مردم هیچ ستمی نمی کند بلکه این مردمنند که به خود ستم می کنند.

پیام: خداوند ظلم نمی کند

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ

همانا خداوند توبه کنندگان را دوست دارد.

پیام: توبه پذیری خداوند

ما يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُنِيعَ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
خداوند نمی خواهد [با احکامش] شما را در سختی و مشقت قرار دهد، بلکه می خواهد شما را [از آلودگی ها] پاک کند و نعمتش را بر شما تمام نماید، تا شکر او را به جای آورید.

پیام: خداوند نمی خواهد سختی بکشیم و هدایت شویم

۵- دلیل احکام و قوانینی که خداوند برای انسان وضع کرده را بنویسید

پاسخ: هدایت ، سعادت و خوشبختی و جلوگیری از گمراهی

۶- خداوند در قرآن خود را چگونه توصیف می کند؟

پاسخ: خداوند خود را در قرآن بهترین روزی دهنده، بهترین یاری کننده و بهترین سرپرست معرفی می کند.

۷- بیت برگ درختان سبز ... به کدامیک از راه های شناخت صفات خداوند ارتباط دارد؟

پاسخ: تفکر در کتاب خلقت

۸- انیشتین در باره مواجهه انسان اب شگفتی های بی پایان طبیعت چه می گوید ؟

پاسخ : انسا نها همچون طفلی خردسال هستیم که وارد کتابخانه ای بزرگ میشود که همه دیوارهای آن از زمین تا سقف با کتاب هایی به زبان های گوناگون پوشیده شده است . کودک می داند که باید کسی آن کتاب ها را نوشته باشد کودک طرحی مشخص در ترتیب کتاب ها می بیند؛ نظمی اسرارآمیز که او آن را درک نمی کند؛

ولی می تواند با حسی مبهم حدس بزند . به نظر من وضعیت این کودک همانند وضعیت عقل انسان در برابر خداست

۹- صفاتی همچون جهل، ظلم، ضعف و جسمانی بودن نشانه چیست؟

پاسخ: همه نوعی نقص و کاستی است

۱۰- آیا خداوند محدود به مکان خاصی است؟

پاسخ : این گونه نیست که خداوند همچون ما اگر در این مکان حضور داشته باشد، از مکان دیگر بی خبر باشد؛ یعنی خدا مثل اجسام محدود به یک مکان خاص نیست.

۱۱- حمد و تسبیح خداوند به چه معناست؟

پاسخ : حمد به معنای ستایش برای خداست

تسبیح به معنای پاک منزّه دانستن است و میگوییم سبحان الله=خداوند از هر

نقص و عیبی منزّه است

نکات :

صفحه ۱۱

توحید = یکتاپرستی راهنمایی= صفت هادی

صفحه ۱۲

بدلیل توانایی های محدود خود ، امکان شناخت کامل خدای نامحدود را نداریم

صفحه ۱۶

هر میزان افزایش علم و دانش بیشتر از گذشته علم و قدرت خداوند را در جهان در

میابیم

صفحه ۱۷

خداوند سر چشمه خوبی ها و کمالات است.

درس ۲

۱- قوانین الهی برای چیست؟

پاسخ:

قوانین الهی برای نجات انسان از پلید یها و سوق دادن او به سوی زندگی سعادت‌مندانه است

۲- چرا انسان ها با اینکه خوبی بعضی از کار ها را می دانند ولی انجام نمی

دهند ؟

پاسخ:

آگاهی از یک مطلب برای عمل به آن کافی نیست؛

بلکه باید آن شناخت، به مرحله ایمان برسد. یعنی به آنچه می دانیم، ایمان داشته باشیم. به عبارت دیگر، علم و شناخت مانند چراغی است که راه را نشان می دهد؛ اما داشتن چراغ، به تنهایی انگیزه لازم برای حرکت در آن راه را در انسان ایجاد نمی کند. ایمان مشوق و محرک ما برای رفتن به سمت عمل است.

۳- چه چیزی مشوق و محرک ما به سمت عمل است ؟

پاسخ :

ایمان

۴- حقیقت ایمان چیست؟

پاسخ:

ایمان، اعتماد و باور قلبی کامل به یک موضوع یا حقیقت است

۵- امام علی (ع) در رابطه با ایمان و عمل چه فرموده اند؟

پاسخ:

ایمان و عمل دو برادر همراه و دو دوست جدایی ناپذیرند

۶- چه زمانی شناخت ما از خدا منجر به عمل از دستورات او می شود؟

پاسخ:

بنابراین شناخت ما از خدا وقتی منجر به عمل به دستورات او خواهد شد که این شناخت به مرحله ایمان برسد.

۷- چه زمانی تولدی دوباره خواهیم داشت؟

پاسخ:

هنگامیکه جوانه های ایمان در قلب ما پدیدار شود تحولی شگرف در درون خود احساس خواهیم کرد که گویی تولدی دوباره یافته ایم

۸- دو مورد از آثار ایمان به خدا را نام ببرید

پاسخ:

۱. آرامش ۲. رهایی از سردرگمی و بی هدفی

۹- مهمترین دلیلی که باعث می شود انسان های مومن از آرامش روحی

برخوردار باشد چیست؟

پاسخ:

مهمترین دلیل آرامش این است که خداوند دل و جان آدمی را به گونه ای آفریده که جز با یاد و نام او آرام نمیگیرد.

۱۰- هدف زندگی انسان های مومن برخاسته از چه چیزیست؟

پاسخ:

اعتقاد به خدا

۱۱- کسانی که ایمان به خدا ندارند چطور زندگی میکنند و هدفشان چیست؟

پاسخ:

کسانی که ایمان به خدا ندارند ؛ ناگزیر زندگی را در همین چند روز دنیا خلاصه می کنند و آن را بی معنا می دانند. اینان ناگزیرند خودشان هدفی برای این زندگی بسازند و خود را با آن مشغول کنند.

۱۲- راه های دستیابی و تقویت ایمان به خدا را نام ببرید

پاسخ:

۱. یاد و ذکر خداوند

۲. انجام کار های نیک و دوری از گناهان

۳. الگو قرار دادن انسان های مومن

۱۳- میان عمل به دستورات الهی و تقویت ایمان چه رابطه ای برقرار است؟

پاسخ:

رابطه دوسویه است و هر کدام دیگری را تقویت م ی کند .هر عمل نیکی، ایمان ما را قوی می کند و هر گناه، چون غباری صفحه دل را م یپوشاند و به اندازه خود، مانع رسیدن نور ایمان به آن می گردد.

۱۴- با توجه به حدیث امام صادق (ع) چه چیزی ایمان را در دل پایدار می

کند

پاسخ:

آنچه ایمان را در دل پایدار می کند، دوری از گناهان است.

۱۵- ویژگی های انسان های مومن را بنویسید

پاسخ :

بی تردید مؤمنان رستگار شدند، آنها که؛
نمازشان را با خشوع و فروتنی در برابر خداوند به جا می آورند.
از کارهای لغو و بی فایده دوری می کنند.
زکات مالشان را می پردازند.
دامان خود را از آلوده شدن به گناه و بی عفتی حفظ می کنند،...
امانتدارند و به عهد خود وفا می کنند.
بر انجام به موقع نمازشان مراقبت می کنند.
اینان وارث بهشت اند و در آن جاودانه خواهند ماند. ...

۱۶- یکی از حکمت های نماز را بیان کنید

پاسخ:

یکی از حکمت های نماز های پنج گانه ،زنده نگه داشتن یاد خدا در تمام طول شبانه روز است.

۱۷- برای تقویت و افزایش تیمان چه چیزی توصیه شده است؟

پاسخ:

توصیه فراوان به قرائت قرآن در طول شبانه روز نیز برای تقویت ایمان در دل است، تا آنجا که خداوند گوش سپردن به آیات قرآن را یکی از عوامل افزایش ایمان بر شمرده است.

۱۸- ویژگی مومنان را بگویید

پاسخ :

مومنان فقط کسانی هستند که وقتی یاد خدا شود، دل هایشان از بیم نافرمانی و کوتاهی در انجام دستورات او [ترسان است و چون آیات خدا بر آنها تلاوت شود ایمانشان افزون میگردد.

نکات :

صفحه ۲۳

هدف نداشتن = احساس بیهودگی

داشتن هدف = زندگی معنا دارد

درس ۳

۱- اگر کسی بخواهد جز بهترین های زمان خود باشد باید چکاری انجام دهد؟

پاسخ:

اگر کسی بخواهد جز بهترین های زمان خود باشد و در مسیر ایمان به خدا گام بردارد شایسته است پیامبران را در زندگی خود سرمشق قرار دهد و لازمه سرمشق قرار دادن آشنا شدن با ویژگی های آنان است.

۲- سه ویژگی مهم پیامبران را نام ببرید

پاسخ :

تسلیم در برابر مر خداوند

استقامت و پایداری در راه خدا و مبارزه با عقاید باطل و خرافات

۳- مهمترین رسالت پیامبران چه بوده است؟

پاسخ :

دعوت به یکتاپرستی و توحید

۴- حضرت ابراهیم چگونه برابر امر خدا تسلیم بود؟

پاسخ :

خداوند به حضرت ابراهیم دستور داد زن و فرزند کوچک خود را در سرزمین مکه که در آن زمان سرزمینی بدون آب و آبادانی بود و امکانی برای زندگی نداشت سکونت دهد و حضرت ابراهیم با اطمینان خاطر به دستور خداوند عمل کرد.

۵- حضرت موسی چگونه برابر امر خدا تسلیم بود؟

پاسخ:

خداوند به حضرت موسی دستور داد نزد فرعون برود و از او بخواهد بنی اسرائیل را آزاد کند و با اینکه آن حضرت از خشم فرعون و قومش نسبت به خود آگاه بود و احتمال هر

گونه خطری را برای خود پیشبینی می کرد به این مأموریت عمل کرد و وارد قصر فرعون شد و علاوه بر دعوت به یکتاپرستی خواستار آزادی بنی اسرائیل شد.

۶- حضرت ایوب چگونه برابر امر خدا تسلیم بود ؟

پاسخ:

حضرت ایوب که می دید تمامی مشکلات و سختی هایی که در زندگی با آنها روبرو می شود به خواست خداوند برای امتحان کردن اوست در برابر تمامی آنها صبر کرد و در برابر خواست خدا تسلیم شد.

۷- مردم در مقابل دعوت پیامبران چند دسته شده بودند؟

پاسخ :

به دو گروه تقسیم شده بودن:

گروهی دعوت پیامبران را می پذیرفتند و با عمل به تعالیم آنان نه تنها خود را از مشکلات متعهد (که به دست خود انسان ها بوجود آمده بود) نجات می دادند بلکه رستگاری ابدی را نیز نصیب خود می کردند.

گروهی دیگر به لذت های زود گذر دنیا دل خوش می کردند و با این تصور که با پذیرش دین دنیای آنها به خطر می افتد زندگی ابدی خود را نابود می کردند؛ غافل از اینکه دین الهی رستگاری دنیا و آخرت را برای انسان با هم به ارمغان می آورد

۸- گروهی که دعوت پیامبران را نمی پذیرفتند پیامبران را چه می نامیدند؟

پاسخ:

آنان را دروغگو می نامیدند تا مردم پیرو آنان نشوند و اگر در نقشه خود موفق نمی شدند به قتل پیامبران دست می زدند

۹ علت سرکشی مردم از پیامبران چه بوده است؟

پاسخ:

آیا [اینگونه نبود که] هرگاه پیامبری چیزی را برای شما آورد

که دلخواه شما نبود

سرکشی کردید،

پس گروهی [از پیامبران] را انکار کردید

و گروهی را کشتید؟

۱۰- چرا پیامبران در راه انجام دستورات خداوند استقامت فراوانی می کردند؟

پاسخ :

چون به خداوند ایمان داشتند و می دانستند وعده الهی حق است استقامت کردند و

۱۱- دو مورد از تهدیدات نمرود نسبت به حضرت ابراهیم را نام ببرید

پاسخ:

انداختن در آتش و تبعید از وطن

۱۲ دلیل پایداری فراوان پیامبران چه بود؟

پاسخ:

آنان اطمینان داشتند که ایمان و استقامت کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی است.

۱۳- کلید دست یافتن به وعده های الهی چیست؟

پاسخ:

ایمان و استقامت

۱۴- کدام قوم گوساله را از طلا و جواهرات ساختند؟ در زمان کدام پیامبر بود؟

پاسخ:

قوم بنی اسرائیل در زمان حضرت موسی با این تصور که این گوساله منشا ثروت و برکت است به دور او طواف می کردند.

۱۵- مردم در زمان پیامبر در برابر چه چیزهایی سجده می کردند و آنها را مایه

چه چیزی می دانستند؟

پاسخ:

در برابر بت های ساخته شده از سنگ و چوب سجده می کردند و مایه خیر و برکت می دانستند.

۱۶- رسولان الهی با آوردن دلایل محکم مشرکین را به چه چیزی دعوت می

کردند؟

پاسخ:

به اندیشه ورزی و تفکر

۱۷- چرا مردم به پیامبران می گفتند ضما برای ما بدشانشی می آورید؟

پاسخ:

زمانی که پیامبران الهی با عقاید باطل و خرافی قوم خود مبارزه می کردند مخالفان که پاسخ قانع کننده ای برای رد نظر پیامبران و دور کردن مردم از آنها نداشتند از عقیده باطل دیگری استفاده می کردند.

۱۸- کسانی که عقاید باطل و خرفی پیروی می کردند به پیامبران چه می گفتند؟

پاسخ:

می گفتند شما برای ما بدشانشی می آورید و پیامبران نیز در جواب می گفتند: اگر بلایی بر سر شما می آید نتیجه کارهای خودتان است.

۱۹- خداوند در جواب کسانی که حضرت موسی را متهم به بدشانشی می کردند

چه فرموده است؟

پاسخ:

این بلاهایی که بر سر شما می آید به دلیل اعمال خودتان است و ارتباطی با پیامبر ندارد.

۲۰- چهار نمونه از خرافات عصر حاضر را بیان کنید.

پاسخ:

- عدد ۱۳ نحس است

- به تخته زدن بدشانشی را از انسان دور می کند.

- اگر گربه سیاه سر راه کسی باشد بدشانشی می آورد.

- مهره فیروزه ای رنگ انسان را از خطر و بلا حفظ می کند.

۲۱- کلید حل مشکلات در چه چیزی نهفته است؟

پروی از خدا و دستورات او

نکات :

صفحه ۳۶ :

حضرت نوح مردم زمان خود را ۹۵۰ سال به یکتاپرستی دعوت کرد.

صفحه ۳۷ :

حضرت ابراهیم در زمان نمرود (طاغوت زمانه که ادعای خدایی می کرد) بود.

صفحه ۳۸ :

انَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ

آنان که گفتند : پروردگار ما الله است

ثُمَّ اسْتَقَامُوا

سپس [در این راه] پایدار ماندند،

تَنْزِلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ

فرشتگان بر آنان نازل می شوند

أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا

که نترسید و غمگین مباشید

وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

و به بهشتی که وعده داده می شدید، شاد شوید.

صفحه ۴۱ :

اگر ایمان به خدا در انسان کم رنگ شود میل به خرافات نیز افزایش می باید

درس ۴

۱- ویژگی های پس از ظهور امام زمان (عج) را نام ببرید

پاسخ:

از آسمان و زمین برکت می بارد ؛ نه خشکسالی هست و نه گرسنگی.

همه جا سرسبز و خرم است.

همه با شادی و خوشبختی در کنار هم زندگی می کنند.

۲- برقراری حکومت عدل جهانی آرزو چه کسانی است؟

پاسخ:

تمامی پیامبران و مومنان

۳- پیامبر اکرم درباره قیام آن حضرت چه می فرمایند؟

پاسخ:

شما را بشارت باد به مهدی، مردی از خاندان من؛ در روزگاری که مردم گرفتار اختلاف و تزلزل هستند، قیام میکند و زمین را همچنان که از جور و ستم پر شده است از عدل و داد، آکنده می سازد.

۴- قرآن کریم خبر می دهد که حضرت نوح عمری طولانی داشت و فقط ۹۵۰ سال قوم خود را به سوی خدا دعوت می کرد. از این خبر چه نتیجه ای می توان گرفت؟

پاسخ:

بنابراین طولانی بودن عمر آن حضرت امری ممکن است. همان خدایی که آدم را از گل آفرید و آتش سوزنده را بر حضرت ابراهیم سرد کرد و از میان رود نیل، راه عبوری برای حضرت موسی و پیروانش قرار داد و حضرت عیسی را از چنگ دشمنانش نجات داد و تا امروز او را نزد خویش زنده نگه داشته است، میتواند امام زمان را نیز تا به امروز زنده نگه دارد.

۵- دو شرط مهم از شرایط ظهور حضرت مهدی (عج) را بنویسید

پاسخ:

آمادگی مردم جهان برای همراهی با قیام امام وجود یاران باوفایی که تا پای جان در راه اهداف و آرمان های امام بایستند.

۶- یاران امام زمان قبل از ظهور چه کسانی هستند؟

پاسخ:

یاران امام زمان فقط کسانی نیستند که ظهور امام را می بینند و به آن حضرت

می پیوندند؛ اکنون هم گروهی از مردم از یاران امام زمان هستند، کسانی که با انجام واجبات دینی، دوری از گناهان، گر هگشایی از کار گرفتاران و اخلاق نیک، باعث خوشحالی امام زمان می شوند، یار امام محسوب می شوند. این افراد شاید هرگز حضرت مهدی را نبینند؛ اما چون پیوسته در پی خوشحال کردن امام هستند، یار ایشان به شمار می آیند.

۷- با توجه به سخن امام رضا (ع) سه ویژگی منتظران واقعی امام زمان (ع) را بنویسید.

پاسخ:

انتظار فرج به چند چیز اس: صبور بودن، خوش رفتاری، همسایه داری، ترویج کارهای نیک، خودداری از آزار و اذیت دیگران، گشاده رویی، خیرخواهی و مهربانی با مؤمنان

نکات:

صفحه ۴۷ :

- از نظر علمی نیز داشتن عمر طولانی ناممکن نیست؛ اگر کسی بتواند مسائل بهداشتی و تغذیه ای را به خوبی مراعات کند از عمر طولانی تری برخوردار خواهد بود.

- امام حسن می فرماید:

خداوند عمر او را در دوران غیبتش طولانی م یگرداند، سپس به قدرت خدایی اش او را در چهره جوانی کمتر از چهل سال آشکار میسازد تا مردم دریابند که خداوند بر هر کاری تواناست.

- هر کس برای آمدن امام زمان (ع) وقتی را وقتی را معین یا ادعا کند ایشان را ملاقات می کند دروغ گوست.

صفحه ۴۸ :

- خداوند امام علی (ع) را برای پایان دادن به جنگ و بی عدالتی به میان مردم می فرستد پس هدف امام از قیام گسترش عدالت و مهربانی است.

- قیام امام برای این است که سرنوشت مردم در دست نیکوکاران و عدالت جویان قرار گیرد

صفحه ۴۹ :

- یاری امام زمان یعنی یاری دین خدا و این کار مختص دوران ظهور نیست

- از بهترین کارهای امت من انتظار [ظهور حضرت مهدی] است.

درس ۵

۱- پس از شهادت رسول اکرم وظیفه هدایت و رهبری مردم بر عهده چه کسانی است؟

پاسخ:

بر عهده امامان قرار گرفت. آنان تلاش های بسیاری برای اجرای دستورهای الهی و هدایت مردم به سوی دین راستین انجام دادند

۲- دو مورد از مشکلات امامان بعد از پیامبر را بنویسید

پاسخ:

حاکمان ظالم به شدت امامان را تحت فشار قرار می دادند و فرصت هر اقدامی را از آنان می گرفتند از سوی دیگر، مردم به دلیل ترس از حاکمان و دل بستن به دنیای زودگذر، وظایف خود را در حمایت و پیروی از امامان انجام نمیدادند

۳- چه چیزی باعث شد تا امام مهدی(ع) به دستور خداوند از نظر ها غائب شود؟

پاسخ:

اوضاع روز به روز برای امامان سخت تر میشد. حاکمان ظالم امامان را یکی پس از دیگری به شهادت میرساندند تا آنجا که سه امام قبل از حضرت مهدی ، در سن جوانی به شهادت رسیدند در چنین موقعیتی بود که امام مهدی که آخرین امام مسلمانان است، به دستور خداوند از نظر ها پنهان شد تا در زمان و موقعیتی مناسب که جامعه شایستگی درک حضور ایشان را داشته باشد، ظهور کند.

۴- در بیان امام صادق (ع) اگر کسی برای حل مشکلش به پادشاه ظالم مراجعه کند در حقیقت به چه کسی مراجعه کرده است؟

پاسخ:

طاغوت

۵- طاغوت را تعریف کنید

پاسخ:

کسی که برای حل مشکل به حاکمان [حاکمان ظالم و بی دین] مراجعه کند و با حکم آنان چیزی به دست آورد، در حقیقت به طاغوت مراجعه کرده و خداوند در قرآن کریم مردم را از مراجعه به طاغوت نهی کرده است

۶- امام صادق (ع) برای حل مسائل و برای حل مسائل و پرسش دینی چه دستوری داده اند؟

پاسخ:

باید به سراغ کسانی بروند که سخنان ما [اهل بیت] را برایشان بازگو می‌کنند؛ کسانی که بر حلال و حرام ما آگاه‌اند و احکام ما را می‌شناسند. من این افراد را بر شما حاکم قرار داده‌ام؛ بنابراین، مردم نیز باید به حکم آنان راضی شوند. پس هر کس که حکم آنان را که حکم ماست قبول نکند، بدون شک حکم خدا را خوار شمرده است و کسی که ما را رد کند، خداوند را رد کرده است.

۷- فقیهان یا عالمان دینی منحصر به عصر غیبت بوده‌اند؟ چرا؟

پاسخ:

حتی در زمان حضور امام معصوم، چون همه افراد به امام دسترسی نداشتند، امامان مردم را به شاگردان خود ارجاع می‌دادند؛ پس وقتی در زمان حضور امامان، افرادی که به ایشان دسترسی ندارند، باید به شاگردان آنان مراجعه کنند، قطعاً در زمان غیبت امام، مراجعه به عالمان دین ضرورت بیشتری می‌یابد.

۸- در چه زمانی مراجعه به عالمان دینی ضرورت بیشتری پیدا می‌کند؟

پاسخ:

زمان غیبت

۹- طبق فرمایشات امام صادق (ع) ویژگی‌های عالمان دین چیست؟

پاسخ:

مردمی که می‌بینند عالمانشان آشکارا گناه می‌کنند و در جمع آوری دنیا و اموال حرام حریص‌اند، ولی باز هم از این گونه عالمان پیروی می‌کنند، مانند برخی یهودیانی هستند که خداوند در قرآن آنان را به دلیل پیروی از عالمان بدکارشان سرزنش می‌کند بر مردم واجب است از فقیهان پرهیزکار، که از دین خود محافظت و برخلاف هوای نفس خود رفتار می‌کنند و مطیع دستور خداوند هستند، پیروی کنند

۱۰- اسلام شناسان و فقیهان واقعی چه کسانی هستند؟

پاسخ:

کسانی اند که در سخنان و راهنمایی هایشان پیرو سخنان معصومان هستند و در هر مسئله ای نظر پیامبر اکرم و امامان(ع) را برای مردم بازگو می کنند.

۱۱- توضیح دهید چرا مردم باید از فتوای فقیهان پیروی کنند؟

پاسخ:

پذیرفتن فتوای فقیهان که برگرفته از قرآن و احادیث معصومان است، در واقع پذیرفتن سخنان امامان است و مخالفت با فتوای فقها، مخالفت با احادیث معصومان است. به همین دلیل فقیهان، نایب و جانشین امام زمان به شمار میروند و همانگونه که مردم در زمان امامان معصوم موظف بودند از آنان اطاعت کنند، در عصر غیبت نیز باید از جانشینان امام زمان ؛ یعنی فقیهان پیروی کنند.

۱۲- ولایت فقیه را تعریف کنید

پاسخ:

به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع الشرایط ولایت فقیه گفته می شود

۱۳- ویژگی های ولی فقیه را بنویسید

پاسخ:

ولی فقیه، اسلامشناسی است دانا، شجاع، مدیر و مدبر که در هر زمان با در نظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی، از تمام توان و امکانات برای پاسداری از دین و اجرای احکام الهی در جامعه استفاده می کند و نمی گذارد دشمنان اسلام با به خطر انداختن کشور اسلامی مانع اجرای دستورهای خدا شوند.

۱۴- امام خمینی در چه زمانی قیام کردند؟

پاسخ:

در قرنی که دین و معنویت کاملاً منزوی شده بود و چیزی نمانده بود که مساجد و کلیساها به فراموشی سپرده شوند

۱۵- پیام امام خمینی با انقلاب اسلامی به مردم جهان چه بود؟

پاسخ:

به مردم سراسر جهان نشان داد که برای خوشبختی و سعادت در دنیا و آخرت هیچ راهی جز بازگشت به مسر نورانی پیامبران وجود ندارد.

۱۶- سه مورد از ویژگی های امام خمینی را بیان کنید.

پاسخ:

او که عابدی شب زنده دار و سیاستمداری آگاه بود مانند عادی ترین مردم زندگی میکرد.

در تمام سال های رهبری اش در خانه ای اجاره ای زندگی کرد.

هرگز به کسی ظلم نکرد و در برابر هیچ ستمگری سکوت نکرد.

او که دشمنان اسلام از شنیدن نامش به وحشت می افتادند اگر صدای گریه کودکی را می شنید بسیار ناراحت میشد.

برای عمل به اسلام از هیچکس نمی ترسید.

همانگونه که محکم و استوار می گفت آمریکا هیچ غلطی نمی تواند بکند وقتی نام امام حسین(ع) و یارانش را میشنید اشک از چشمانش جاری میشد.

به پرسش های دینی مردم پاسخ می داد و در جمع آنان حاضر می شد و برایشان صحبت می کرد.

در برابر مردم محروم می گفت : به من خدمتگذار بگویید بهتر است از اینکه مرا امام خود بنامید.

درس ۶

۱- رسول اکرم (ص) درباره حکمت وضو چه می فرمایند؟

پاسخ:

شستن صورت در وضو؛ یعنی خدایا هر گناهی که با این صورت انجام دادم، آن را شست و شو می کنم تا با صورت پاک به جانب تو بایستم و عبادت کنم؛ شستن دست ها در وضو یعنی خدایا، از گناه دست شستم و به واسطه گناهایی که با دستم مرتکب شدم، دستم را تطهیر می کنم. مسح سر در وضو یعنی خدایا از هر فکر و خیال باطل و گناه آلود که در سر پرورانده ام، سرم را تطهیر می کنم؛ مسح پا یعنی خدایا من از رفتن به مکان های نامناسب پا می کشم.

خلاصه پاسخ :

گناهایی که با صورت و دست و پا انجام دادم را دارم می شویم و پاک می کنم.

۲- برای چه مواردی باید وضو گرفته شود؟

پاسخ:

وقتی می خواهیم نماز بخوانیم؛

وقتی قصد داریم دستمان را به آیات قرآن بزنیم؛

وقتی به یکی از نام های خداوند (به هر زبانی که نوشته شده باشد) دست می زنیم

۳- در چه مواردی وضو گرفتن مستحب است؟

پاسخ:

هنگام تلاوت قرآن کریم، همراه داشتن قرآن، زیارت حرم های امامان ، رفتن به مسجد، زیارت اهل قبور و حتی هنگام خوابیدن

۴- پیامبر (ص) درباره آثار وضو چه می فرمایند؟

پاسخ:

بسیار وضو بگیر تا خداوند بر عمرت بیفزاید. اگر برایت میسر است که شب و روز با وضو باشی، این کار را انجام بده؛ کسی که با وضو م یخوابد، بسترش تا صبح برای او مسجد خواهد بود و خوابش برای او نماز!

۵- از شرایط و وضوی صحیح هفت مورد را نام ببرید و توضیح دهید.

پاسخ:

۱. پاک بودن آب وضو: آبی که با آن وضو می گیریم، باید پاک باشد. اگر فراموش کنیم که آبی نجس است یا بعداً متوجه شویم که آن آب نجس بوده است و با همان آب نجس، وضو گرفته باشیم، وضوی ما باطل است.
۲. مطلق بودن آب وضو: پیش از توضیح این شرط باید بدانیم که آب ها به دو دسته تقسیم می شوند: مطلق و مضاف.
- آب مطلق: به آب خالصی گفته می شود که با چیز دیگر آمیخته نشده یا از چیزی گرفته نشده باشد؛ آب باران، آب چشمه ها و چاه ها، آب رودها، دریاها و آب لوله کشی که در خانه ها وجود دارد، آب مطلق شمرده می شود.
- آب مضاف: آبی که خالص نیست و آن را از چیز دیگری گرفته اند؛ مانند گلاب و آب میوه یا با چیز دیگری مخلوط شده باشد مثل آب نمک غلیظ و آب های خیلی گل آلود، به گونه ای که دیگر به آن آب گفته نشود آب مضاف نامیده می شود.
- وضو گرفتن فقط با آب مطلق صحیح است و ما نم ی توانیم با آب مضاف، وضو بگیریم.
۳. مباح بودن آب و ظرف آن: آبی که ما با آن وضو می گیریم، باید مباح باشد؛ یعنی یا آب برای خودمان باشد یا اگر برای دیگری است، او از وضو گرفتن ما با آب رضایت داشته باشد. بنابراین، استفاده از آب غصبی حرام است و وضو نیز با این آب، باطل

خواهد بود. البته وضوگرفتن با آب هایی که در مکان های عمومی قرار دارند، صحیح است.

۴. پاک بودن اعضای وضو: اگر صورت، دست ها، سر یا روی پاها هنگام وضو گرفتن نجس باشند، باید ابتدا نجاست را برطرف کرد، بدن را پاک نمود و سپس وضو گرفت. روشن است اگر اعضای وضو نجس باشند، وضو باطل است.

۵. نبودن مانع در اعضا: هنگام وضو، اگر چیزی مانع رسیدن آب به اعضای وضو شود (مثل چربی کرم ها که بر دست و صورت باقی می ماند، لاک روی ناخن، چسب و رنگ) وضوی ما باطل خواهد بود.

۶. ترتیب: واجب است تمام مراحل وضو را به ترتیب انجام دهیم؛ یعنی پس از نیت، ابتدا صورتمان را می شوئیم؛ سپس دست راست را از بالای آرنج تا نوک انگشتان می شوئیم و پس از آن دست چپ را نیز به همین صورت می شوئیم؛ بعد با همان رطوبتی که در کف دست مانده است، سر را مسح و با همان رطوبت، روی پای راست را با دست راست مسح می کنیم و روی پای چپ را با دست چپ. اگر مکلف این ترتیب را به هم بزند، وضویش باطل می شود.

۷. مؤالات: واجب است کارهای وضو را پشت سرهم انجام دهیم و بین آنها فاصله نیندازیم. اگر بین کارهای وضو به قدری فاصله بیندازیم که حالت وضو به هم بخورد، به گونه ای که بگویند او مشغول کار دیگری شده است؛ مثلاً هنگام وضوگرفتن، کسی با تلفن منزل تماس بگیرد و مشغول صحبت شود، بدون آنکه کارهای وضو را دنبال کند، وضوی او باطل است.

۶- غسل ترتیبی را چگونه انجام می دهیم؟

پاسخ:

۱. نیت

۲. شستن تمام سر و گردن

۳. شستن نیمه راست بدن

۷- سه مورد از مواردی که مکلف باید برای نماز تیمم کند بیان کنید

پاسخ:

۱. آب در دسترس دارد؛ ولی غصبی، نجس یا خیلی گل آلود است.
۲. آب کمی در اختیار دارد که اگر با آن وضو بگیرد یا غسل کند، از تشنگی به سختی خواهد افتاد.

۸- چه چیزهایی وضو و تیمم را باطل می کند؟

پاسخ:

۱. خارج شدن ادرار ، مدفوع و گاز های روده از بدن
۲. به خواب رفتن (به صورتی که چشم نبیند و گوش هم نشنود)

درس ۷

۱-۹ مورد از مبطلات نماز را نام ببرید و توضیح دهید

پاسخ:

۱. از بین رفتن یکی از شرایط نماز :در سال گذشته با برخی از شرایط نماز آشنا شدیم . پاک بودن لباس و بدن نمازگزار، وضو داشتن و همچنین غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار از آن شرایط بود. اگر نمازگزار در بین نماز متوجه شود که یکی از این شرایط از بین رفته است؛ مثلاً یادش بیاید وضو نگرفته است یا مکانی که در آن نماز میخواند غصبی است، نمازش باطل است.
۲. باطل شدن وضو :اگر وضوی نمازگزار باطل شود، نماز نیز باطل خواهد شد.
۳. روی برگرداندن از قبله :اگر نمازگزار در حال نماز صورت خود را از قبله به طرف چپ یا راست بگرداند(به اندازه های که دیگر رو به قبله به حساب نیاید) نمازش باطل است و فرقی بین عمدی و یا سهوی (از روی فراموشی و بی توجهی) بودن این کار نیست.
۴. خندیدن با صدای بلند (قهقهه): خنده بلند، در صورتی که عمدی باشد، نماز را باطل

می کند. بنابراین، لبخند زدن یا خنده با صدا که عمدی نباشد، نماز را باطل نمی کند. کاری که از روی فراموشی و بی توجهی از انسان سر می زند.

۵. حرف زدن بین نماز: اگر نمازگزار بین نماز عمداً سخن بگوید، حتی اگر یک کلمه هم باشد (مثلاً بگوید آخ)، نمازش باطل خواهد شد، ولی اگر بدون توجه و از روی فراموشی بین نماز چیزی بگوید، نمازش صحیح است و باید دو سجده سهو به جا بیاورد.

۶. به هم زدن صورت نماز: اگر نمازگزار بین نماز، کاری انجام دهد که حالت نماز را به هم بزند، مثلاً دست بزند یا به هوا بپرد، نمازش باطل می شود و فرقی ندارد که این کارش کم باشد یا زیاد، عمدی باشد یا سهوی. البته کارهایی که صورت و حالت نماز را به هم نمی زند، مثل اشاره کردن با دست، نماز را باطل نمی کند.

۸. خوردن و آشامیدن: خوردن و آشامیدن باعث باطل شدن نماز می شود؛ اما اگر نمازگزار ذره های ریز غذا یا چیزهای دیگر را که در دهان دارد، بین نماز قورت دهد، نمازش صحیح است.

۸. کم و زیاد کردن ارکان و واجبات نماز: ما در سالهای پیش با ارکان و واجبات نماز آشنا شدیم. اگر نمازگزار عمداً یا سهواً یکی از ارکان نماز مانند رکوع را کم یا زیاد کند، نمازش باطل می شود. البته کم یا زیاد کردن بقیه واجبات نماز، به جز ارکان، تنها وقتی نماز را باطل می کند که عمدی باشد.

۹. شک کردن در رکعت های نماز دو یا سه رکعتی: اگر نمازگزار در حالی که نماز دو یا سه رکعتی می خواند، شک کند که در رکعت چندم نماز است و با کمی فکر و تأمل نیز شک او برطرف نشود، نمازش باطل می شود و همچنین اگر در دو رکعت اول نمازهای چهار رکعتی هم شک کند، نمازش باطل می شود.

۲- در چه زمانی انسان می تواند جواب سلام کسی را که در نماز به او سلام کرده است ندهد؟

پاسخ:

به سلام غلطی که سلام به حساب نمی آید یا از روی تمسخر انجام می شود

نکات:

صفحه ۷۷:

- اگر نمازگزار ذکرهای نمازش را آنقدر تند و با عجله بگوید که تلفظ آنها صحیح نباشد، نمازش باطل می شود.
- اگر ذکرهای واجب نماز را در حال حرکت بگوید؛ مثلاً بخشی از ذکر رکوع را در حالی بگوید که دارد از رکوع برمی خیزد، نمازش باطل می شود.
- نمازگزار نباید در حال نماز به دیگران سلام کند، ولی اگر دیگران به او سلام کنند، باید جواب سلام آنها را در حال نماز بدهد.

صفحه ۷۸:

- سرفه، عطسه و خمیازه کشیدن نماز را باطل نمی کند.
- اگر نمازگزار بعد از نماز شک کند که هنگام نماز، کاری که نماز را باطل می کند، انجام داده است یا نه، نمازش صحیح است.
- گریه کردن برای آمرزش گناهان در حال نماز، چه آهسته باشد و چه با صدای بلند، عمل پسندیده‌ای است.
- شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است؛ ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی اشکالی ندارد.

درس ۸

۱- چرا انتخاب دوست در دوران نوجوانی اهمیت بسیاری دارد؟

پاسخ:

این اهمیت به دو دلیل است؛

اول اینکه در سنین بلوغ، عواطف انسانی در حال رشد و شکوفایی است و برقراری پیوند دوستی در این دوران به این شکوفایی کمک می کند و باعث پرورش عواطف نوع دوستی و محبت ورزی می شود. دوم اینکه وقتی علاقه قلبی بین دو دوست ایجاد میشود، آن دو، از صفات و حالات همدیگر تأثیر می پذیرند. میزان این اثرپذیری در دوران نوجوانی بسیار بالا و گاه به حدی است که شخص می کوشد مانند دوست خود حرف بزند و مثل او انتخاب و زندگی کند.

۲- امام علی در مورد اثرپذیری دوست چه می فرماید؟

پاسخ:

از دوستی با افراد فاسد بپرهیز که وجودت ناخودآگاه، ناپاکی و بدی را از آنان می رباید؛ درحالیکه تو از آن بی خبری

۳- دوستان خود را با چه معیاری انتخاب کنیم؟

پاسخ:

دوستان خود را با معیار هایی انتخاب کنیم که در نهایت باعث رشد و پیشرفت اخلاقی و فکری ما شود

۴-دوستان واقعی باید چه ویژگی هایی داشته باشند؟

پاسخ:

۱. اهل فکر و اندیشه باشد

۲. اهل گناه نباشد و از گناه دیگران نیز ناراحت شود

۳. خیرخواه دوستانش باشد

۵-چرا در روایات به دوری از دوستی با افراد نادان سفارش شده است؟

پاسخ:

زیرا او می خواهد که به نفع شما قدمی بردار؛ ولی به علت نادانی مایه زیان و ضرر می شود

۶-از نظر امام علی (ع) چرا نباید با افراد بی بند و بار رفاقت کنیم؟

پاسخ:

سزاوار و شایسته نیست که مسلمان با افراد بی بند و بار رفاقت کند زیرا او کارهای زشت خود را زیبا جلوه می دهد و دوست دارد که دوستش هم رنگ او باشد

۷-همنشین بد در روایات به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

پاسخ:

این افراد در روایات به شمشیری زهرآلود تشبیه شده اند که اگرچه ظاهرشان براق و زیباست اما بسیار خطرناک اند

۸-محبوبترین دوست از نظر امام صادق(ع) چه کسی است؟

پاسخ:

محبوبترین دوستانم نزد من کسی است که عیب های مرا به من هدیه دهد

۹- با توجه به آیات ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان حال و روز کسانی را که در دنیا

دوستان خوبی انتخاب نکرده اند بیان کنید

پاسخ:

وای بر من، کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی کردم او مرا از یاد خدا گمراه کرد، پس از آنکه آن [یاد خدا] به من رسیده بود. حسرت و پشیمانی به دنبال خواهد داشت .

۱۰- حدود و وظایف دوستی را نام ببرید

پاسخ:

۱. احترام به دوست

۱۱-امام علی درباره احترام به دوست چه می فرماید؟

پاسخ:

به اتکای رابطه صمیمانه و دوستانه، حق برادرت را ضایع مکن؛ زیرا این عمل رابطه دوستی را از بین می برد و کسی که حقش را ضایع ساخت های، دیگر دوست تو نخواهد ماند

۱۲- چه مواردی پیوند دوستی را سست می کند؟

پاسخ:

نام ناپسند نهادن، مسخره کردن ، شوخی های آزاردهنده ، استفاده بیش از حد و بدون اجازه از وسایل دوستان

۱۳- دو مورد از کارهایی را بیان کنید که برای میانه روی در دوستی هایمان

باید انجام دهیم

پاسخ:

پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست

پرهیز از علاقه افراطی

نداشتن توقع بی جا از دوست

۱۴-امام علی (ع) درباره گفتن تمامی اسرار به دوست چه می فرماید؟

پاسخ:

محبت خود را نثار دوست کن، و در عین حال به طور مطلق به او اعتماد مکن. همانگونه که می خواهی با تو رفتار نماید با او رفتار کن، اما همه اسرار را با او درمیان مگذار

۱۵-امام علی در باره توقع نداشتن بی جا چه فرموده است؟

پاسخ:

کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد، همواره [از او] خشمگین و ناراحت است.

۱۶-علاقه های افراطی در دوران نوجوانی چه عواقبی دارد؟

پاسخ:

این نوع علاقه های افراطی موجب اضطراب و پریشانی خاطر می شود و آرامش زندگی انسان را برهم می زند؛ زیرا فرد همواره نگران از دست دادن دوست خود یا دور شدن از اوست.

نکات:

صفحه ۸۴:

البته این اثرپذیری بسیار آرام و تدریجی است

صفحه ۸۵:

اهل فکر و اندیشه باشد یعنی : عاقل باشد ؛ ما را از در خطر قرار گرفتن در مسیرهای نامناسب را از ما دور می کند

صفحه ۸۸:

لازمه دوستی پایدار رعایت میانه روی است

درس ۹

۱- ثمرات انقلاب اسلامی ایران را به صورت خلاصه بیان کنید

پاسخ:

۱. رشد نرخ با سوادى به حدود ۹۰ درصد بیش از ده میلیون نفر فارغ التحصیل دانشگاه

و حدود پنج میلیون نفر نیز مشغول به تحصیل

۲. قدرت اول نظامی منطقه و دارای امن ترین آسمان منطقه

۳. جزء چهار نفر کشور موفق در شبیه سازی حیوانی

۴. دومین کشور برتر دنیا در تحقیقات مغز و نخاع و جزء ده کشور دنیا از نظر پیوند

اعضای بدن

۵. جزء عشت کشور صاحب چرخه کامل فضایی

۶. سومین کشور سدساز دنیا و سومین کشور از نظر رشد شبکه برق

۷. جزء ده کشور برتر دنیا در علوم نانو فناوری

۸. جزء بیست کشور سازنده ناوشکن در دنیا و تنها سازنده سریع ترین اژدر دنیا (۱۰۰

متر در ثانیه)

۹. جزء چهار کشور سازنده پهباد موشک انداز در دنیا شکار پهپاد ۱۷۰ RQ فوق

پیشرفته آمریکا و ساخت مدل ایرانی آن

۱۰. تنها کشور مستقلى که خود به تکنولوژی هسته ای دست یافت

۲- چند نمونه از اقدامات ابرقدرت ها برای شکست جمهوری اسلامی ایران را

توضیح دهید

پاسخ:

تحریم های قدرت های استکباری علیه ملت ایران - جنگ

۳- دشمنان برای اینکه ملت ایران به زانو در آید چه کردند؟

گام اول : تحریم گام دوم : جنگ گام سوم : شبیخون(جنگ نرم)

۴- خطرناکترین سلاح دشمن در جنگ علیه انقلاب اسلامی ایران چیست؟

توضیح دهید

پاسخ:

به نظر شما چرا دشمنی که ما را در همه عرصه های اقتصادی، سیاسی و علمی تحریم کرده است، حاضر به تحریم فیلم ها و برنامه های ماهواره های خود نشده است و آنها را رایگان در اختیار ما قرار می دهد؟ آری، تولید فیلم های ضد ایرانی و ضداسلامی، تهیه و پخش فیلم ها و تصاویر زشت و مبتذل، ساخت بازی های رایانه ای مُخرَب، تولید و پخش مواد مخدر در بین جوانان، تلاش همه جانبه برای ترویج بی حجابی و بی عفتی و کم اهمیت جلوه دادن حجاب، عادی سازی روابط نادرست بین دختران و پسران، ترویج بی عفتی و آلوده کردن جوانان، تمسخر عقاید پاک مسلمانان، القای بی فرهنگ بودن مسلمانان و ایرانی ها، ایجاد تفرقه میان شیعه و سنی، ایجاد تفرقه بین مردم و مسئولان، کم اهمیت جلوه دادن پیشرفت های کشور، بزرگ جلوه دادن قدرت و پیشرفت غربی ها و ... همه بخشی از جنگ نرم(شبیخون) علیه ملت و فرهنگ ماست.

۵- هدف اصلی دشمنان را از اجرای نقشه های مختلف در کشور های اسلامی

بیان کنید

پاسخ:

هدف اصلی دشمن از تحریم اقتصادی و جنگ نظامی و شبیخون(جنگ نرم) فرهنگی چیزی جز نابودی باور های دینی مردم و دور کردن آنها از اسلام نیست

نکات:

صفحه ۹۹:

بالا تر از همه پیشرفت های ملت ایران زنده شدن روحیه خودباوری و احساس عزت و بزرگی در ملت ایران است

صفحه ۱۰۲:

ملت ایران با اتکای به خداوند و بدون کمترین وابستگی به قدرت های بیگانه، و با دادن نزدیک به دویست هزار شهید، توانست نیروهای متجاوز را از میهن اسلامی بیرون براند.

صفحه ۱۰۵:

-آیه مهم زیر با ترجمه :

و آنان پیوسته با شما می جنگند
تا شما را از دینتان برگردانند
اگر بتوانند.

و لَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ
إِنْ اسْتَطَاعُوا

-روایت مهم از امیر مومنان (ع) :

پاداش انسان عفیف و پاکدامنی که قدرت انجام گناه را دارد، ولی خود را آلوده نمی کند، کمتر از پاداش مجاهد شهید در راه خدا نیست؛ انسان پاکدامن نزدیک است فرشته ای از فرشته ها شود.

درس ۱۰

۱- امر به معروف و نهی از منکر را تعریف کنید

پاسخ:

توصیه یکدیگر به کار خیر و پسندیده و بازداشتن هم از کار ناپسند

۲- چرا مومنان مسئولیت بیشتری درباره امر به معروف و نهی از منکر دیگران

دارند؟

پاسخ:

زیرا آنها ولی یکدیگرند؛ یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت یکدیگر احساس مسئولیت میکنند. آنها همانگونه که از سعادت و خوشبختی خود لذت میبرند، خوشبختی دیگر انسانها نیز برایشان شیرین و شادیاور است. آنها میدانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین؛ یعنی انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان پذیر است. از همین جهت، هم خود به این دستورات عمل میکنند و هم دیگران را به انجام اعمال صالح سفارش میکنند و آنان را از ترک واجبات و انجام محرمات باز میدارند.

۳- چهار مورد از آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید

پاسخ:

مردم نسبت به سرنوشت دیگران بیتفاوت میشوند؛ کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد و زشتی انجام بسیاری از این کارها از بین میرود، تا آنجا که حتی برخی

زشتیها به عنوان کار معروف و خوب شناخته میشود. تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش میشود و انسان های فاسد بر مردم مسلط میشوند و کمکم آنقدر گناه و فساد در جامعه فراوان میشود که رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته و جامعه مستحق عذاب الهی میشود.

۴- باتوجه به سخن حضرت علی (ع) جایگاه امر به معروف و نهی از منکر را در میان اعمال نیک بیان کنید

پاسخ:

همه کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا، در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر، مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است. خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد، مگر به دلیل اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند. پس بی خردان آنها را به دلیل انجام معصیت ها عذاب کرد و خردمندان را به دلیل نهی نکردن از زشتی ها.

۵- هدف ما در نهی از منکر چیست؟

پاسخ:

این است که انسان خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد

۶- چند نکته مهم در مورد امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید

پاسخ:

- خطاهایشان را در حضور دیگران به آنها بازگو کنیم.

- خودمان به آنچه که به دیگران توصیه می کنیم عمل کنیم

- اگر به نتیجه نرسد به وظیفه خود عمل کرده ایم و از اجر و ثواب خداوند بهره برده ایم

نکات:

صفحه ۱۱۲:

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

مردان و زنان مؤمن،
دوستدار و یاور یکدیگرند
[و از این رو یکدیگر را] امر به معروف
و نهی از منکر می کنند.

درس ۱۱

۱- انفاق را تعریف کنید و سه مورد از فواید آن را بیان کنید

پاسخ:

به بخشش قسمتی از اموال به نیازمندان که این اعطای مال (انفاق) انفاق نام نهاده است. ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد و فاصله طبقاتی میان ثروتمند و فقیر کمتر میشود؛ بخش زیادی از گناهان و جرم های ناشی از فقر از جامعه ریشه کن میشود؛ مردم نسبت به یکدیگر مهربانتر میشوند و احساس مسئولیت بیشتری میکنند و در نهایت آرامش و امنیت در جامعه حاکم میشود.

۲- حکمت انفاق را بنویسید

پاسخ:

توزیع قروت میان فقرا و جلوگیری از انحصار آن در دست ثروتمندان

۳- یک انفاق واجب و یک انفاق مستحب نام ببرید و هر یک را به صورت مختصر توضیح دهید.

پاسخ:

انفاق بر دو نوع است: واجب و مستحب. انفاق های واجب عبارت اند از: زکات و خمس. انفاق های مستحب عبارت اند از: قرض الحسنه، وقف و ...

خمس:

هر مسلمانی که از طریق کار، درآمدی کسب میکند، پس از صرف هزینه های سالانه زندگی خود و خانواده، باید یک پنجم آنچه را که باقی مانده است، به عنوان خمس بپردازد
قرض:

قرض دادن نوعی انفاق مستحب است که بسیار بر آن تأکید شده است. این عمل تا آن اندازه ارزشمند است که در دین اسلام برای صدقه دادن ده ثواب و برای قرض دادن هجده ثواب قرار داده شده است.

۴-زکات چه چیزهایی تعلق می گیرد ؟ آنها را نام ببرید

پاسخ:

غلات :گندم، جو، خرما و کشمش

دامها :شتر، گاو و گوسفند

سکه ها :طلا و نقره

۵-زکات فطره(فطریه) را تعریف کنید

پاسخ:

زکات فطره ، زیرمجموعه زکات است. کسی که هنگام غروب شب عید فطر، بالغ و عاقل و هشیار باشد و فقیر هم نباشد، باید برای خود و کسانی که او هزینه زندگی آنان را میدهد، به ازای هر نفر سه کیلوگرم گندم یا جو یا برنج یا هر غذایی را که در طول ماه مبارک رمضان بیشتر از آن استفاده کرده است، به مستحق بدهد. البته اگر پول آنها را هم بدهد، کفایت میکند

۶- خمس به چه کسی پرداخت می شود و در چه راه هایی هزینه می شود؟

پاسخ:

خمس یکی از راه های تأمین نیازهای جامعه است که به حاکم اسلامی یا مرجع تقلید پرداخت میشود تا آن را در راه هایی که قرآن کریم، رسول اکرم و ائمه اطهار علیهم السلام مشخص کرده اند، صرف کنند. آشنا کردن مردم با معارف دینی، دفاع از کشورهای اسلامی، تربیت دانشمندان علوم دینی، تألیف و توزیع کتاب های دینی و ... از مواردی است که خمس میتواند صرف آن شود

۷- وقف را تعریف کنید

پاسخ:

وقف به این معناست که انسان در راه جلب رضایت خداوند مالکیت بخشی از اموال و دارایی هایش را از اختیار خود خارج کند و استفاده از آن یا استفاده از درآمد آن را در اختیار دیگران (عموم مردم، فقرا، ایتام، و...) قرار دهد.

نکات:

صفحه ۱۲۰:

اگر گرسنه یا برهنه ای در میان مردم پیدا شود، به این دلیل است که ثروتمندان، «حقوق واجب» اموال خود را نپرداخته اند

صفحه ۱۲۵:

- مسلمانی که به برادر مسلمان خود قرض دهد، در برابر هر دره‌می که قرض داده، هم وزن کوه احد، حسنات خواهد داشت و اگر برای دریافت آن مدارا به خرج دهد، از پل صراط همچون برق جهنده بدون حساب و عذاب خواهد گذشت
- هنگامی که انسان مؤمن از این دنیا می‌رود، تمامی اعمال او قطع میشود؛ به جز سه عمل: صدقه جاریه، علمی که از خود به یادگار گذاشته است و فرزند صالحی که برایش دعا میکند

درس ۱۲

۱- اگر مردم کشوری که دشمنان به آن سرزمین حمله کرده اند؛ از کشور خود دفاع نکنند؛ چه سرنوشتی در انتظار آنان خواهد بود؟

پاسخ:

هرگاه انسان های بی ایمان و زیاده خواه به قدرتی دست می یابند، خیلی زود به جنگ و تجاوز روی می آورند و برای تسلط بر جان و مال ملت های دیگر به کشتار مردم بی گناه دست میزنند به همین دلیل یاران شیطان همواره منتظر فرصتی هستند تا حق را برای همیشه از میان بردارند و راه را برای چپاول ملت های ضعیف هموار سازند

۲- جهاد دفاعی در چه زمانی و بر چه کسانی واجب شد؟

پاسخ:

وقتی دشمن به یک کشور اسلامی حمله می کند، بر همه مسلمانان — مرد و زن، پیر و جوان — واجب است با آنچه در توان دارند، به دفاع از کشور اسلامی برخیزند و دشمن را از سرزمین خود بیرون کنند. جنگ های احد و احزاب در صدر اسلام، نمونه هایی از جهاد دفاعی مسلمانان در آن زمان هستند

۳- اگر در جامعه اسلامی عده ای به مبارزه با نظام اسلامی بپردازند و امنیت مردم را به خطر بیندازند؛ مسلمانان چه وظیفه ای دارند؟

پاسخ:

رهبر جامعه اسلامی با ملایمت به ارشاد آنان می پردازد و در صورت توبه و بازگشت، جامعه اسلامی آنها را میپذیرد و با لطف با آنان رفتار میکند. ولی اگر این افراد از مدارای جامعه اسلامی سوء استفاده کنند و به مبارزه خود با نظام اسلامی ادامه دهند و امنیت جامعه را به خطر اندازند، مسلمانان موظف اند با دستور حاکم اسلامی، به جهاد و مقابله با این افراد برخیزند و خطر آنان را از جامعه اسلامی دور کنند. این نوع از جهاد نیز نمونه ای از جهادهای دفاعی است.

جنگ حضرت علی با خوارج نهروان در صدر اسلام، نمونه ای از این نوع جهاد است.

همچنین مبارزه نظام اسلامی با گروهک تروریستی منافقین نیز نمونه ای دیگر از جهاد با سرکشان است.

۴- هواداران شیطان چه کسانی هستند و لشکر اسلام وظیفه اش چیست؟

پاسخ:

حاکمان زورگو و سرکشی را که مردم ناتوان را زیر سلطه خود نگاه داشته اند و نمی گذارند پیام خداوند به آنها برسد، هواداران شیطان می نامد. در این زمان لشکر اسلام موظف است — به دستور پیامبر یا امام یا ولی مسلمین — با حاکمان شیطانی جهاد کند و مردم را از اسارت آنها نجات دهد و پیام خدا را به آنها برساند

۵- باتوجه به فرموده پیامبر(ص) توضیح دهید که آیا در جهاد با دشمنان اسلام پاداش خداوند تنها برای کسانی است که در میدان جنگ به مبارزه با دشمنان مشغول اند. (خداوند بلندمرتبه سه نفر را به واسطه یک تیر به بهشت می برد آنها کدامند؟)

پاسخ:

۱- مسلمانی که تیر را می سازد؛

۲- مسلمانی که برای رضای خداوند تیرها را تهیه می کند و به دست رزمندگان می رساند؛

۳- رزمنده ای که تیر را در راه خداوند به سوی دشمن پرتاب می کند

نکات:

صفحه ۱۳۲:

کلمه جهاد در زبان عربی به معنای تلاش و کوشش است

اما برای این کلمه در فرهنگ اسلامی معنای دیگری نیز وجود دارد:

مبارزه(جنگ) مسلحانه با دشمنان اسلام

صفحه ۱۳۵:

جنگ های احد و احزاب در صدر اسلام نمونه هایی از جهاد دفاعی مسلمانان در آن زمان هستند

صفحه ۱۳۷:

نبرد سپاه اسلام با حکومت های ایران روم در صدر اسلام نمونه هایی از جهاد ابتدایی اسلام است

صفحه ۱۳۹:

وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَهَرِّجْهُ فِي سُبُلِهَا

مقابله با آنها آماده کنید.

از قبیل نیرو و اسب های ورزیده

تا با این کار دشمن خدا و دشمن

خودتان را بترسانید*

وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ

تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ